

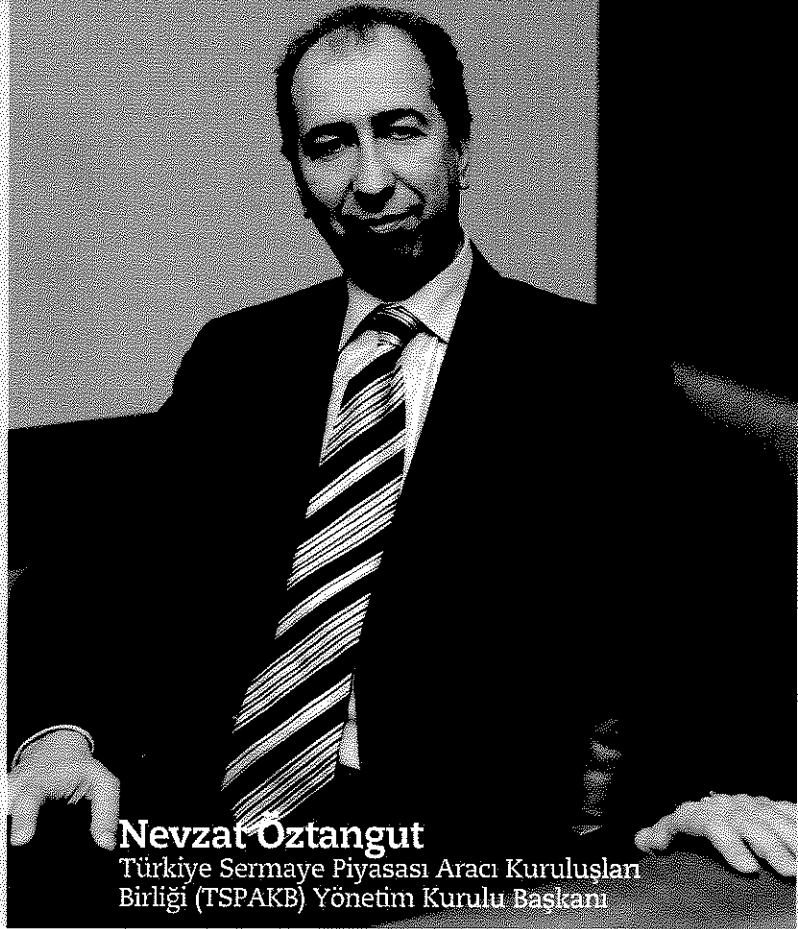
“Sermaye piyasası mevzuatında önemli değişiklikler olacak”

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Nevzat Öztangut, Türk sermaye piyasasının AB ile uyumlaştırılması çalışması nedeniyle 2008'in, sermaye piyasası mevzuatında değişikliklerin getirileceği bir yıl olacağını belirtiyor.

Türk sermaye piyasasının uluslararası rekabet gücünün artması, yerli ve yabancı yatırımlar için daha elverişli bir ortam sağlanması için aracı kuruluşları destekleyip, onlara yön veren Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği'nin (TSPAKB), Yönetim Kurulu Başkanı Nevzat Öztangut, sorularımıza yanıtladı.

TSPAKB'nin kuruluş aşamasında hangi hedefler doğrultusunda yola çıktı?

2001 yılında faaliyete geçen Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği'nin kuruluşundan önce, sektör olarak çeşitli demekler vasıtasıyla bir araya geliyorduk. Ancak daha sonra sektörün yasal olarak bir birlik çatısı altında bir araya gelmesinin daha doğru olacağı, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından da değerlendirildi. SPK Kanunu'na eklenen bir maddeyle, sermaye piyasasındaki bankalar ve aracı kurumları içine alan bu birlik kuruldu. Birliğe Türki-



Nevzat Öztangut

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB) Yönetim Kurulu Başkanı

ye'de sermaye piyasası alanında faaliyet gösteren bankaların ve aracı kurumların üye olması zorunludur. Böyle bakıldığında birliğimiz, sermaye piyasasında sektö- rü temsil eden tek yasal temsilcidir ve bir sivil toplum örgütü niteliğin- dedir. Kurulduğu günden bu yana sektörün çeşitli konulardaki ihtiya- çlarını hızla yerine getirmeye başlamıştır. TSPAKB, genç bir birlik olmasına rağmen sektöre dair sorunları, çözüm önerilerini, geliştir- meye yönelik fikirleri hep SPK ile tartışmış ve iletişim halinde ol- muştur. Genel anlamda amacımız sermaye piyasasının ileriye götü- rülmesidir. Bu çerçevede birliğimi- zin bazı tanımlı görevleri vardır. Birliğimiz, sermaye piyasasının özen ve disiplin içerisinde çalış- masına, üyelerinin iktisadi menfa- atlerinin korunmasına yardımcı olur, sektörde haksız rekabetin ön- lenmesini sağlamaya çalışır, mes- leki konularda üyelerini aydınlatır, eğitimler verir. Ayrıca birliğimizin kuruluşundan sonra kendisine ve- rilmiş olan çok önemli bir diğer gö- revi ise lisans vermektir. Sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde sektör çalışanlarının bu sektörde faaliyet gösterebilmesi için lisans alması gereklidir. Bu lisansların verilmesi ve lisans alan kişilerin de sicilinin tutulması birliğimizin va- zifeleri arasındadır. Dolayısıyla birliğimiz sektörüyle iç içe ve sü- rekli diyalog halindedir.

Üyeleriniz hakkında bilgi verir mi- siniz?

Sermaye piyasasında faaliyet gös- teren bütün aracı kurumlar ve yi- ne sermaye piyasalarında çalış- maları olan bankaların tümü, yasa gereği üyemiz olmak zorundadır. Şu anda 41 banka ve 104 aracı ku- rum üyemiz bulunuyor. Bizim üyemiz olmayan bankalar da ga- yet tabi mevcut. Bazı bankalar ser- maye piyasası yetkileri olmadığı için, Bankalar Birliği'nin üyesi

ama bizim üyemiz değiller. Ancak bir banka eğer türev ve yatırım fo- nu işlemlerine aracılık etmek gibi sermaye piyasası işlemi yapıyorsa ve SPK'dan bu konuda yetki belge- si alıyorsa, bize de üye olmak zo- runda.

Türkiye'de sermaye piyasası aracı kuruluşlarının rolünü ve dünya- daki benzerlerinin konumunu de- ğerlendirir misiniz?

Dünyanın her yerinde farklı boyut- larda, farklı şirket yapılarında, farklı örgütlenme modelleriyle de olsa, aracı kuruluşların rolü birbiri- ne benzer. Aracı kuruluşlar, reel sektörün, sanayinin finansmanı- nın sermaye piyasasından elde edilmesinde aracılık rolü üstlenir. Sermaye piyasası bunu çeşitli ürünler vasıtasıyla yapar. Sözünü ettiğim ürünler hisse senedi, tahvil, finansman bonosu veya yapılandı- rılmış diğer ürünler olabilir. Bura- daki temel rol, tasarrufların yatırı- mla aktarılması sırasında iki ta- rafın buluşturulmasıdır. Türk ser- maye piyasası da bu işlevini başa- rıyla yerine getirmektedir. Bugüne kadar gerçekleştirilen hisse senedi halka arzları, kamunun finansma- nında kullanılan kamu borçlanma senetlerinin boyutları, Türkiye'nin yurt dışı finansmanı açısından ül-

kemize giren paranın belli bir kis- minin yine Türk sermaye piyasası ürünlerine yatırılması ve bunun aracı kuruluşlar tarafından yapıl- ması, aracı kuruluşların önemini ve kritik rollerini gösteriyor.

Sektör çalışanlarının eğitimiyle ilgi- li ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz?

Gerek sektör çalışanlarının, gerek- se yatırımcıların eğitimi en önem verdiğimiz konulardan biri. Zaten kendi görev ve misyonumuz çer- çevesinde sektör çalışanlarını eği- time tabi tutuyoruz. Bu, lisans al- ma sürecinde zaten yapılması ge- reken bir çalışma. Eğitimler çeşitli kurslarla gerçekleştiriliyor. Bunun yanı sıra yatırımcı ilgisini sermaye piyasasına daha fazla nasıl çekebi- leceğimiz, ne gibi bilgilendirici çalış- malar yapabileceğimiz konu- unda da SPK ile görüşüyoruz. Bu konuda belki de ortak bir çalışma içinde hareket edilecek. Keza İMKB ile sürdürdüğümüz, arz tara- fındaki şirketleri de bilgilendirmeye yönelik çalışmalarımız var. Do- layısıyla eğitim başlığında kimile- rine eğitim, kimilerine farkındalığı artırma veya bilgilendirme çalış- ması uyguluyoruz. Birliğimizde eğitim veriyoruz ama bir eğitim merkezi kurmak adına çalışma- rımız da mevcut. Dolayısıyla birli-

"Sektörün faaliyet alanını genişletmeyi hedefliyoruz"

"En önemli konumuz, aracılık sektöründe çalışan aracı ku- rumların faaliyet alanlarının tekrar düzenlenmesi ve tanımlanmasıdır. Özellikle sektö- müzdeki ürünler üzerinden elde edilen gelir yapısının daha den- geli hale getirilmesini ve daha farklı ürünlerde de yine serma- ye piyasası aracı kurumların hizmet vermesini sağlamak isti- yoruz. Çok basit tanımla geli- şmiş ülkelerdeki aracı kurumlar

hangi alanlarda, hangi ürünleri yatırımcılarına sunabiliyorlar ise aynı ürünleri bizim de suna- bilmemizi sağlamaya çalışıyo- ruz. SPK ile de genel hedefler iti- bariyle fikir birliği içindeyiz ve onlar da bu konudaki çalışma- nı bizimle paylaşıyor, biz ise on- lara önerilerimizi sunuyoruz. SPK ile birlikte aracılık sektö- rünün faaliyet alanlarını genişlete- bilmek üzerine çalışmalar yapı- yoruz."

ğimizin hedeflerinden bir tanesi de bu diyebiliriz.

Bunun yanı sıra yine sermaye piyasasındaki mevzuat çalışmalarına katkıda bulunuyoruz. Özellikle 2008 yılı, sermaye piyasası mevzuatının önemli ölçüde tartışılacağı, değişikliklerin getirileceği bir yıl olacak. Türk sermaye piyasasının AB ile uyumlaştırılması çalışması nedeniyle, sermaye piyasası mevzuatında önemli değişiklikler söz konusu olacak. Dolayısıyla bu gelişmenin, hem Türk sermaye piyasasına en faydalı olacak düzenlemelerin yapılması hem de aracı kuruluşlar kesimine getireceği ilave fırsatlar veya yükümlülükler bakımından değerlendirilmesi, bu konuda görüşler verilmesi yine birliğimizin vazifesidir. Dolayısıyla birliğimizi, gerek hedefleri gerekse yapacağı işler bakımından yoğun günler bekliyor.

Piyasadaki ürün-hizmet çeşitliliği, buna paralel olarak da üyelerimizin gelirleri nasıl arttırılabilir?

Bu, çok önem verdiğimiz bir konu. Ben sermaye piyasasında oldukça eskiyim ve tüm yönetim kurulu üyelerimiz de çok tecrübeli. Aracı kurumların gelir yapısına bakıldığı zaman, bu kurumların gelirlerini ağırlıklı olarak hisse senedi komisyonlarından sağlanan gelirlerin oluşturduğunu görüyoruz. Bunun dışında sağlanan gelirler ise çok daha düşük düzeyde bulunuyor. Ekonomimizin son yıllarda gösterdiği performansa bağlı olarak sermaye piyasası da gelişiyor. Bu gelişim çerçevesinde biz, aracı kurumların artık sadece hisse senedi alım-satımlarından sağlanan komisyonlarla yürüyen bir faaliyet dalı olmasını yeterli görmüyoruz. Sermaye piyasasında çok çeşitli ürünler kullanılıyor.

Batı ülkelerinin piyasalarında tezgâh üstü vadeli işlemler, yapılanırılmış ürünler, borç alıp-verme vb. sayabileceğimiz çok çeşitli



“Birliğimiz, sermaye piyasasında sektörü temsil eden tek yasal temsilcidir ve bir sivil toplum örgütü niteliğindedir. Kurulduğu günden bu yana sektörün çeşitli konulardaki ihtiyaçlarını hızla yerine getirmeye başlamıştır.”

ürünlerle hizmet veriliyor. Bu ürünleri sunarlarken de aracı kurumların yapları ve yapabilecekleri işler daha geniş şekilde tanımlanmış durumda. Bu, bizim açımızdan bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkıyor. “Tüm aracı kurumlar, bu alanlarda hemen faaliyete geçip, bu ürünleri sunmaya başlayabilecek mi?” diye sorabilirsiniz. Bu soruya verilecek cevap tabi ki “Hayır” olacaktır. Yapılabilecek işlerin önünü açmak, yapabileceğini düşünenlere bu imkânı tanımak, yenilikçi ürün geliştirmeye yol vermek gereklidir diye düşünüyoruz. Bundan kastımız, sermaye piyasa-

mızın yeniliklere kapalı olduğunu söylemek değil. Tabi ki yeni bir ürün çıkarmak isteyen kurum, gider SPK ile görüşür, ancak bizim mevzuatımız daha kural bazlı bir mevzuat.

Hâlbuki ilke bazlı bir sermaye piyasası mevzuatına dönüşür ise, bu ürünler çok daha kolay üretilerek yürürlüğe konabilir. SPK da zaten bu ihtiyacı görmüş durumdadır. Tüm bu konuları kendileriyle konuşuyor ve fikir birlikleri oluşturuyoruz. SPK’nın son derece piyasaya yakın ve ihtiyaçları gören bir yönetimi var. O nedenle şanslıyız diye düşünüyorum.